

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 20. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992360321024.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Umiddelbart er den Tilbageslaget mod det 18de Aarhundredes Aandsdannelse, mod dens tørre Rationalisme, dens Banlysning af Drømme- og Følelseslivet, dens Uforstand overfor det Historiske, dens Overseen af de berettigede nationale Ejendommeligheder, dens farveløse Syn paa Naturen, dens Fejlsyn paa Religionerne som bevidste Bedrag. Men ligefuldt er der i Frembringelserne uundgaaeligt en Understrøm i Retning af Hovedstrømningen fra det 18de Aarhundrede; de Skrivende fortsætter alle Befrielseskrigen mod stivnet Overlevering, enkelte alene paa det digteriske, andre paa samtlige Aandens Omraader; de er alle vovende Naturer, Opdageraander, og Ordet Frihed har for Ingen af dem endnu 21 tabt sin elektriserende Klang. Selv Chateaubriand, som politisk og religiøst danner Gruppens yderste Højre og som med en Part af sine Skrifter tilhører den egenlige Reaktion, betegner bestandig «*Frihed og Ære*» som sit Valgsprog og kan derfor ogsaa ende som politisk oppositionel. Dobbeltstrømningen spores overalt: hos ham, hos Sénancour, hos Constant, hos Fru de Staël, hos Barante, Nodier o. s. v., og det er paa dette fine Vekselforhold mellem Reaktion og Fremskridt, at jeg fra Begyndelsen af vil gøre opmærksom.